

Sprawozdanie 1

Lista 1

Zad 1

Sporządzić tablice liczości dla zmiennych *Temperature* oraz *Preference* biorąc pod uwagę wszystkie dane, jak również w podgrupach ze względu na zmienną *Water Softness*:

Detergent

```
Detergent.df <- data.frame(Detergent)
Detergent.df %>% group_by(Temperature) %>% summarise(n = sum(Freq))

## # A tibble: 2 x 2
##   Temperature      n
##   <fct>         <dbl>
## 1 High          369
## 2 Low           639

Detergent.df %>% filter(Water_softness == "Soft") %>%
  group_by(Temperature) %>% summarise(n = sum(Freq))

## # A tibble: 2 x 2
##   Temperature      n
##   <fct>         <dbl>
## 1 High          104
## 2 Low           222

Detergent.df %>% filter(Water_softness == "Medium") %>%
  group_by(Temperature) %>% summarise(n = sum(Freq))

## # A tibble: 2 x 2
##   Temperature      n
##   <fct>         <dbl>
## 1 High          126
## 2 Low           218

Detergent.df %>% filter(Water_softness == "Hard") %>%
  group_by(Temperature) %>% summarise(n = sum(Freq))

## # A tibble: 2 x 2
##   Temperature      n
##   <fct>         <dbl>
## 1 High          139
## 2 Low           199
```

Preference

```
# Detergent.df %>% group_by(Preference) %>% summarise(n = sum(Freq))
Detergent.df %>% filter(Water_softness == "Soft") %>%
  group_by(Preference) %>% summarise(n = sum(Freq))

## # A tibble: 2 x 2
##   Preference      n
##   <fct>         <dbl>
## 1 Brand X       168
## 2 Brand M       158

Detergent.df %>% filter(Water_softness == "Medium") %>%
  group_by(Preference) %>% summarise(n = sum(Freq))

## # A tibble: 2 x 2
##   Preference      n
##   <fct>         <dbl>
## 1 Brand X       169
## 2 Brand M       175

Detergent.df %>% filter(Water_softness == "Hard") %>%
  group_by(Preference) %>% summarise(n = sum(Freq))

## # A tibble: 2 x 2
##   Preference      n
##   <fct>         <dbl>
## 1 Brand X       171
## 2 Brand M       167
```

Zad 2

Sporządzić tabelę wielozmienną uwzględniającą zmienną *Temperature* i *Water Softness*:

```
ftable(Detergent, col.vars = "Temperature", row.vars = "Water_softness")

##              Temperature High Low
## Water_softness
## Soft              104 222
## Medium            126 218
## Hard              139 199

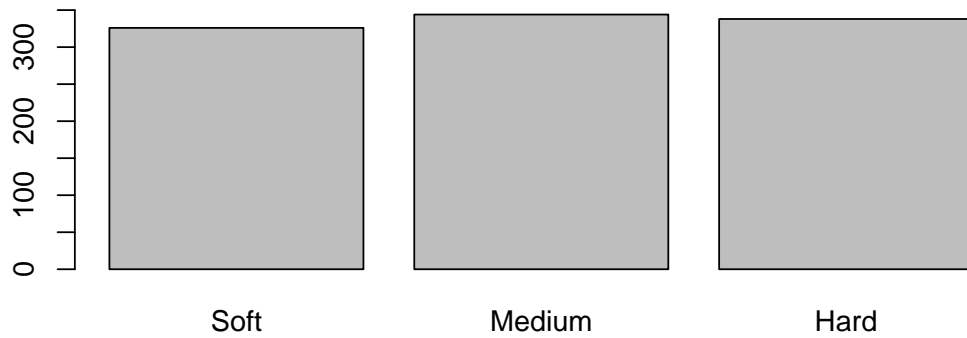
strutable(Temperature ~ Water_softness, Detergent) %>% addmargins()

##              Temperature
## Water_softness High Low Sum
##      Soft      104 222 326
##      Medium  126 218 344
##      Hard    139 199 338
##      Sum     369 639 1008
```

Zad 3

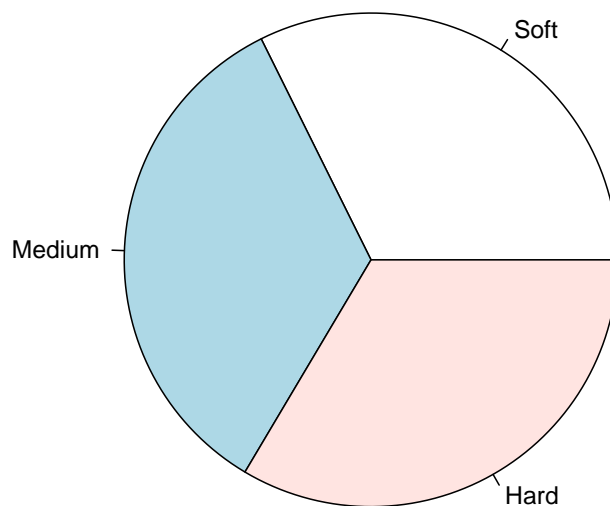
Sporządzić wykres kołowy i słupkowy dla zmiennej *Water Softness*:

```
par(mar = c(2, 2, 0.5, 1))  
A <- apply(Detergent, "Water_softness", sum)  
barplot(A,ylim=c(0,350))
```


Rysunek 1. Wykres słupkowy dla zmiennej *Water Softness*.

```
par(mar = c(0,0,0,0))  
pie(A)
```

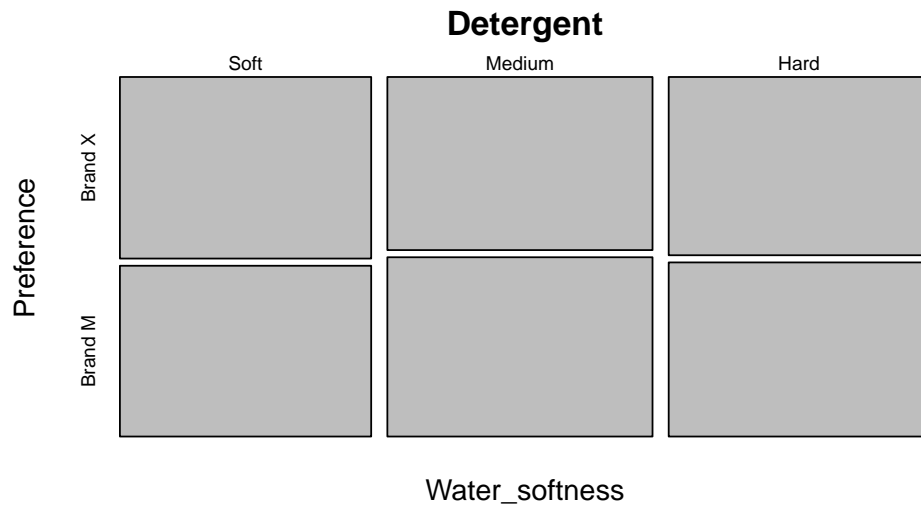

Rysunek 2. Wykresy kołowy dla zmiennej *Water Softness*.

Zad 4

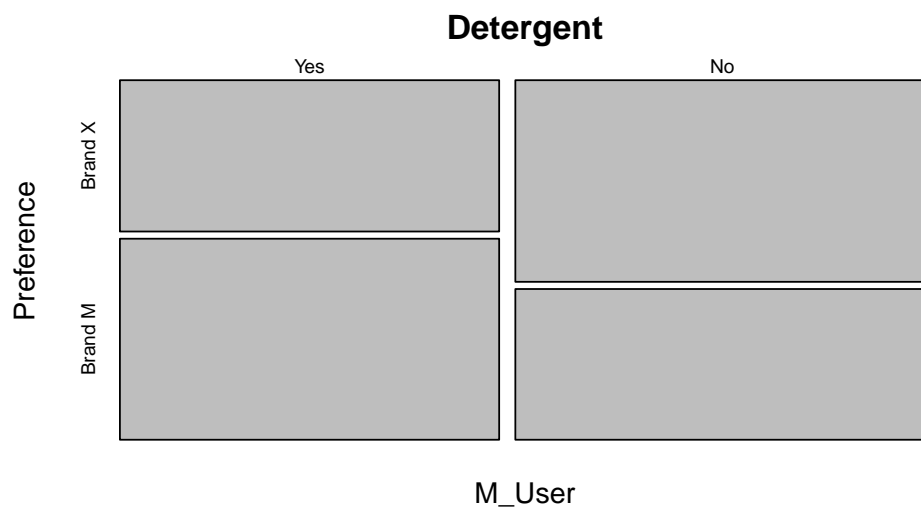
Sporządzić wykresy mozaikowe odpowiadające rozpatrywanym danym.

```
par(mar = c(2, 2, 2, 2))  
mosaicplot(~Water_softness+Preference, data = Detergent)
```


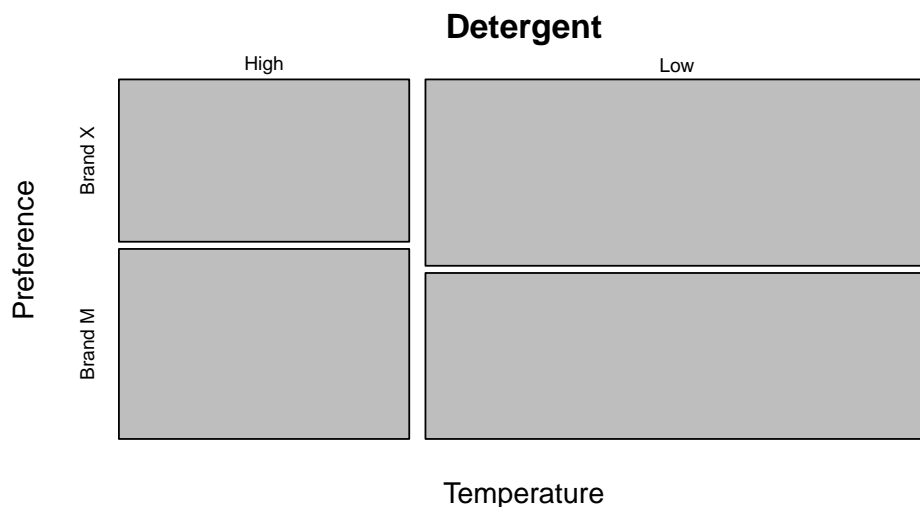
Rysunek 3. Wykres mozaikowy dla *Preference* i *Water softness*

```
par(mar = c(2, 2, 2, 2))  
mosaicplot(~M_User+Preference, data = Detergent)
```


Rysunek 4. Wykres mozaikowy dla *Preference* i *M User*.

```
par(mar = c(2, 2, 2, 2))
mosaicplot(~Temperature+Preference, data = Detergent)
```


Rysunek 5. Wykres mozaikowy dla *Preference* i *Temperature*.

Lista 2

Zad 1

Zapoznać się z funkcją *sample* (w pakiecie *stats*). Napisać fragment programu, którego celem jest wylosowanie próbki rozmiaru około 1/10 liczby przypadków danej bazy danych (pewnej hipotetycznej), ze zwracaniem oraz bez zwracania.

Losowanie ze zwracaniem:

```
ind <- sample(x=nrow(mtcars),size=nrow(mtcars)/10,replace=TRUE)
```

Wylosowane indeksy:

```
ind
## [1] 31 16 2
```

Wylosowane elementy z bazy danych:

```
mtcars[ind,]
##           mpg cyl disp  hp drat   wt  qsec vs am gear carb
## Maserati Bora    15.0   8  301 335 3.54 3.570 14.60 0  1    5    8
## Lincoln Continental 10.4   8  460 215 3.00 5.424 17.82 0  0    3    4
## Mazda RX4 Wag    21.0   6  160 110 3.90 2.875 17.02 0  1    4    4
```

Losowanie bez zwracania:

```
ind <- sample(x=nrow(mtcars),size=nrow(mtcars)/10,replace=FALSE)
```

Wylosowane indeksy:

```
ind
## [1] 14 32 24
```

Wylosowane elementy z bazy danych:

```
mtcars[ind,]
##           mpg cyl  disp  hp drat   wt  qsec vs am gear carb
## Merc 450SLC 15.2   8  275.8 180 3.07  3.78 18.00  0  0    3    3
## Volvo 142E  21.4   4  121.0 109 4.11  2.78 18.60  1  1    4    2
## Camaro Z28  13.3   8  350.0 245 3.73  3.84 15.41  0  0    3    4
```

Zad 2

Zaproponować algorytm generowania liczb z rozkładu dwumianowego i udowodnić, że jest poprawny. Napisać program do generowania tych liczb zgodnie z zaproponowanym algorytmem. (W pakiecie R dostępna jest funkcja `rbinom`.)

Propozycja algorytmu:

1. Generujemy wektor zer o rozmiarze n .
2. Dla każdego elementu tego wektora losujemy u z rozkładu jednostajnego $U(0,1)$, jeśli $u \leq p$ to dodajemy 1 do tego elementu.
3. Krok 2 powtarzamy N razy.

Algorytm opisany za pomocą funkcji w R:

```
bin <- function(n,p,N){
  X <- rep(0,N)
  for (i in 1:N) {
    r = sum(runif(n) < p)
    X[i] = r
  }
  return(X)
}
```

gdzie: n - rozmiar próby, p - prawdopodobieństwo sukcesu, N - ilość wywołań

Przykładowe użycie:

```
bin(10,0.4,5)
```

```
## [1] 4 5 7 4 5
```

Sprawdzenie poprawności:

Dla zmiennej losowej $X \sim \mathcal{B}(n, p)$ wiemy, że:

$$\mathbb{E}(X) = np,$$

$$\text{Var}(X) = np(1 - p),$$

Sprawdźmy zatem działanie naszej funkcji dla $n = 100$ i $p = 0.4$:

```
test <- bin(100,0.4,10000)
```

```
mean(test)
```

```
## [1] 39.9741
```

```
var(test)
```

```
## [1] 24.28286
```

Wartości teoretyczne średniej i wariancji dla takich parametrów powinny wynosić kolejno 40 i 24. Nasze wyniki są bardzo bliskie co wskazuje na poprawność metody.

Zad 3

Zaproponować algorytm generowania wektora z rozkładu wielomianowego i udowodnić, że jest poprawny. Napisać program do generowania tych wektorów zgodnie z zaproponowanym algorytmem. (W pakiecie R dostępna jest funkcja *rmultinom*.)

Propozycja algorytmu:

Chcemy generować zmienną losową z rozkładu wielomianowego o parametrach n i p , gdzie p jest wektorem wag prawdopodobieństw o długości k którego elementy sumują się do jedynki.

1. Generujemy wektor zer o długości k .
2. Generuj wektor prób o długości n , przy czym w każdej próbie mamy do czynienia z wylosowaniem jednego z k zdarzeń o poszczególnym prawdopodobieństwem.
3. Sumuj ilość występowania każdego zdarzenia i zapisz je do wektora.
4. Krok 1 i 3 powtarzamy N razy.

Algorytm opisany za pomocą funkcji w R:

```
multinom.rv <-function(n, p, N){
  k <- length(p)
  X <- matrix(0, nrow = k, ncol = N)
  for (j in 1:N) {
    ind <- sample(1:k, n, replace = TRUE, prob = p)
    for (i in 1:n) {
      X[ind[i],j] = 1 + X[ind[i],j]
    }
  }
  return(X)
}
```

Przykładowe użycie:

```
multinom.rv(10,c(0.2,0.3,0.5),5)
##      [,1] [,2] [,3] [,4] [,5]
## [1,]    1    1    2    1    1
## [2,]    2    1    0    3    4
## [3,]    7    8    8    6    5
```

Sprawdzenie poprawności:

Niech zmienne losowe $X_1, X_2, \dots, X_k$ oznaczają liczby zajść poszczególnych zdarzeń w n próbach, przy czym $X_1 + X_2 + \dots + X_k = n$. Dla zmiennej losowej $X \sim \mathcal{W}(n, \{p_1, p_2, \dots, p_k\})$ wiemy, że:

$$\mathbb{E}(X_i) = np_i.$$

$$\text{Var}(X_i) = np_i(1 - p_i).$$

Sprawdźmy zatem działanie naszej funkcji dla $n = 100$ i $p = \{0.2, 0.3, 0.5\}$:

```
test <- multinom.rv(100,c(0.2,0.3,0.5),10000)
rowMeans(test)
## [1] 20.0638 29.9621 49.9741
```

Widzimy zatem że symulowane wartości są bardzo bliskie wartości teoretycznych: 20, 30, 50.

```
rowVars(test)
## [1] 16.33816 21.29239 25.62059
```

Widzimy zatem że symulowane wartości są bardzo bliskie wartości teoretycznych: 16, 21, 25.

W obu powyższych przypadkach nasze wyniki są bardzo bliskie co wskazuje na poprawność metody.

Lista 3

Zad 1

Przeprowadzić symulacje, których celem jest porównanie prawdopodobieństwa pokrycia i długości przedziałów ufności Cloppera-Pearsona, Walda i trzeciego dowolnego typu przedziału ufności zaimplementowanego w funkcji *binom.confint* pakietu *binom*. Uwzględnić poziom ufności 0.95, różne rozmiary próby i różne wartości prawdopodobieństwa p . Wyniki zamieścić w tabelach i na rysunkach. Sformułować wnioski, które umożliwią praktykowi wybór konkretnego przedziału ufności do wyznaczenia jego realizacji dla konkretnych danych.

W symulacji wykorzystaliśmy przedziałów ufności Cloppera-Pearsona, Walda i Asymptotyczne. Symulacje przeprowadzimy na podstawie realizacji zmiennej losowej $X \sim \mathcal{B}(n, p)$.

```
simulation <-function(n = 10, dp= 0.2, MCs = 1000){
  ps <- seq(0.01, 0.99, dp)
  N <- length(ps)
  data <- matrix(0,N,6)

  for (k in 1:N) {
    p <- ps[k]
    wilson_ok <- 0
    axact_ok <- 0
    asymp_ok <- 0
    wilson_l <- rep(0,MCs)
    axact_l <- rep(0,MCs)
    asymp_l <- rep(0,MCs)

    for (i in 1:MCs){
      x <- rbinom(1, n, p)
      wilson <- binom.wilson(x, n)
      exact <- binom.exact(x, n)
      asymp <- binom.asymp(x, n)
      wilson_l[i] <- wilson$upper - wilson$lower
      axact_l[i] <- exact$upper - exact$lower
      asymp_l[i] <- asymp$upper - asymp$lower

      if (wilson["lower"]<p && p < wilson["upper"]) {
        wilson_ok <- 1 + wilson_ok
      }
      if (exact["lower"]<p && p < exact["upper"]) {
        axact_ok <- 1 + axact_ok
      }
      if (asymp["lower"]<p && p < asymp["upper"]) {
        asymp_ok <- 1 + asymp_ok
      }
    }
  }
}
```

```

    }
  }

  data[k,]<- c( wilson_ok/MCs, axact_ok/MCs, asymp_ok/MCs,
               mean(wilson_l), mean(axact_l), mean(asymp_l))
}
return(data)
}

```

Odpolamy naszą szymulację dla $n = 10$ i z krokiem $dp = 0.01$ i zapiszmy wynik w pliku csv:

```

data <- simulation(n = 10, dp = 0.01)
write.csv(df_l, "data_n_10.csv")

```

Stwórzmy teraz ramki danych prawdopodobieństw pokrycia

```

data <- read.csv("data_n_10.csv")
ps <- seq(0.01, 0.99, 0.01)
df1 <- data.frame(wilsonp = data[,1], axact = data[,2],
                  asymp = data[,3], p = ps)
head(df1)

##   wilsonp axact asymp    p
## 1   0.895 0.997 0.105 0.01
## 2   0.980 0.980 0.194 0.02
## 3   0.967 0.997 0.259 0.03
## 4   0.952 0.996 0.313 0.04
## 5   0.922 0.991 0.369 0.05
## 6   0.990 0.990 0.498 0.06

```

Stwórzmy teraz ramki danych średniej długości przedziałów

```

df2 <- data.frame(wilsonp = data[,4], axact = data[,5],
                  asymp = data[,6], p = ps)
head(df2)

##      wilsonp      axact      asymp    p
## 1 0.2891513 0.3228313 0.03941896 0.01
## 2 0.3000085 0.3363140 0.07469554 0.02
## 3 0.3080306 0.3462822 0.10062344 0.03
## 4 0.3152131 0.3552272 0.12345860 0.04
## 5 0.3233879 0.3654924 0.14795246 0.05
## 6 0.3416031 0.3883001 0.20384545 0.06

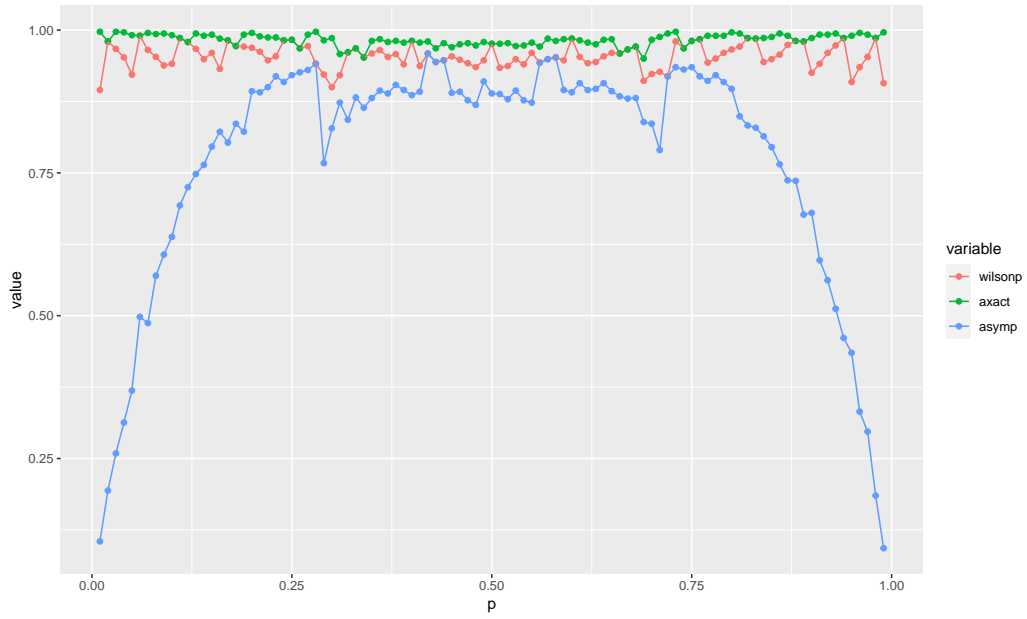
```

Spozadzmy również wykresy

```

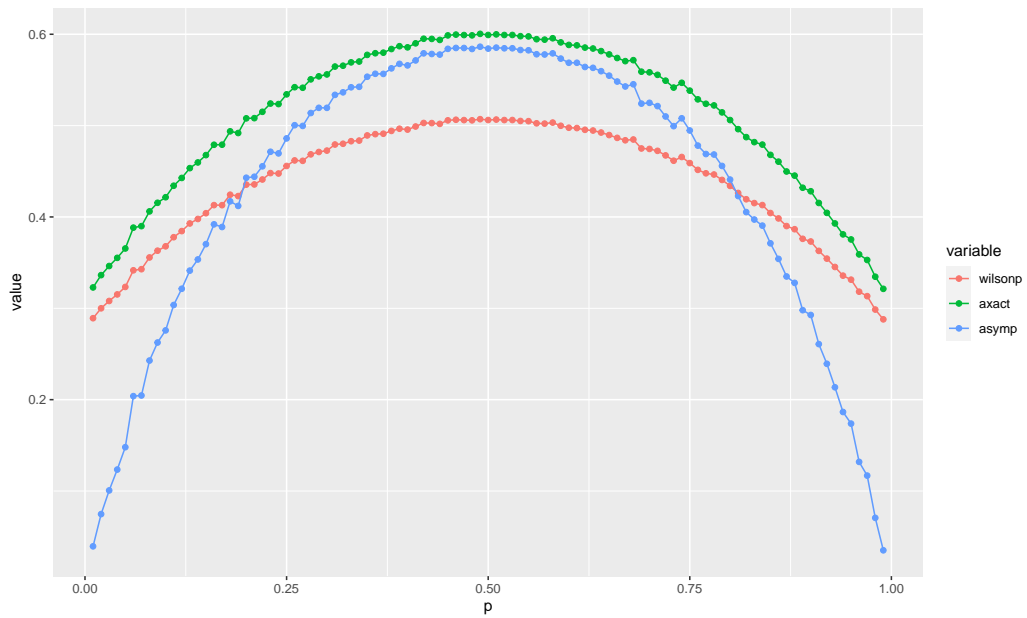
df_p <- melt(df1, id.vars="p")
ggplot(df_p, aes(p, value, col=variable))+
  geom_point()+ geom_line()

```


Rysunek 6. Wykres prawdopodobieństwa pokrycia dla poszczególnych metod i n równego 10.

```
df_l1 <- melt(df2,id.vars="p")
ggplot(df_l1,aes(p, value,col=variable))+
  geom_point()+ geom_line()
```

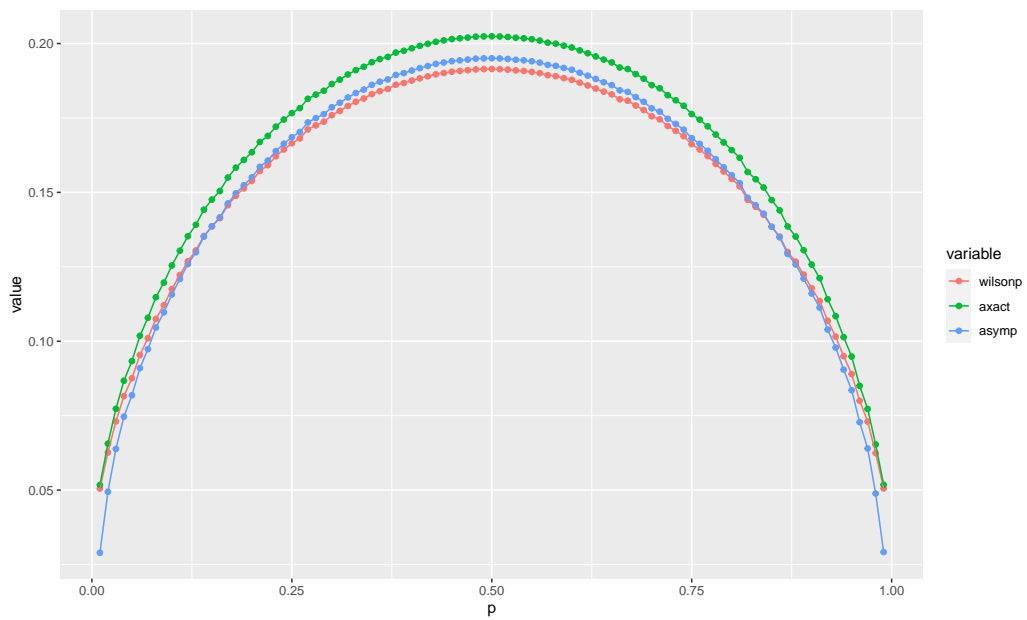

Rysunek 7. Wykres średniej długości przedziałów dla poszczególnych metod i n równego 10.

Zobaczmy również jak wyglądają powyższe wykresy ale tym razem dla n równego 100

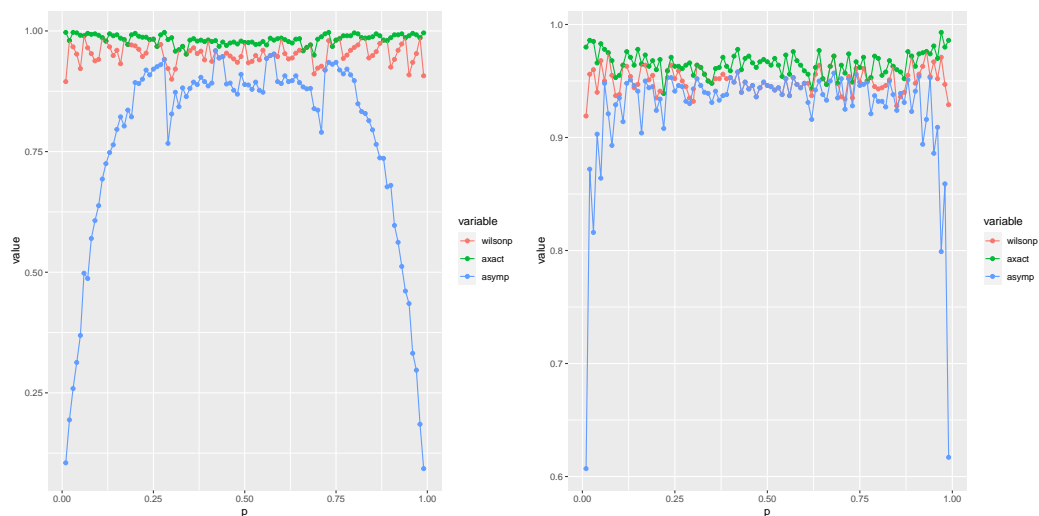

Rysunek 8. Wykres prawdopodobieństwa pokrycia dla poszczególnych metod i n równego 100.

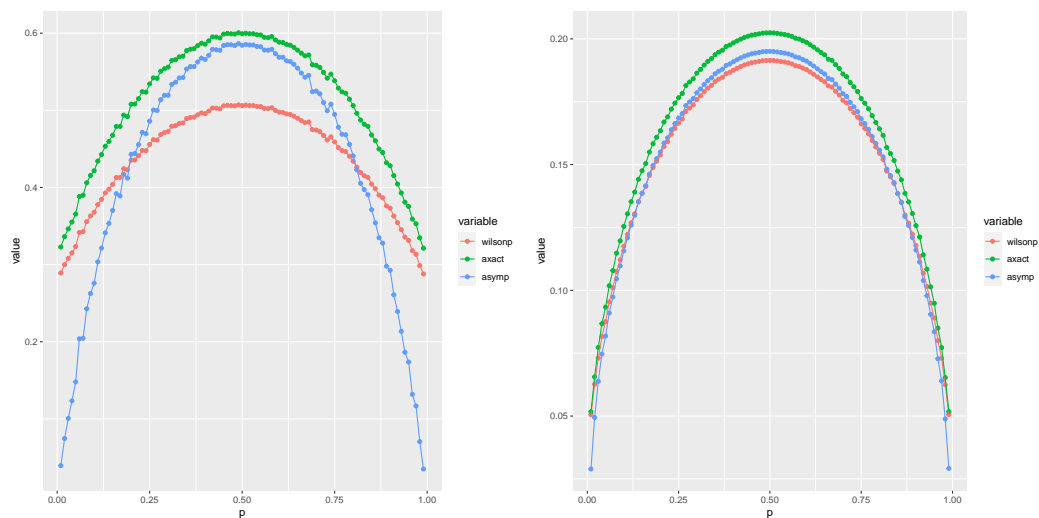

Rysunek 9. Wykres średniej długości przedziałów dla poszczególnych metod i n równego 100.

Porównanie Rysónek 6 z Rysónek 8 oraz Rysónek 7 z Rysónek 9

Rysunek 10. Wykresy prawdopodobieństwa pokrycia dla poszczególnych metod i n równego odpowiednio 10 i 100.

Rysunek 11. Wykresy średniej długości przedziałów dla poszczególnych metod i n równego 10 i 100.

Jak możemy zobaczyć z powyższych wykresów, przedziały Cloppera-Pearsona mają największe prawdopodobieństwo pokrycia oraz największą średnią długość dla każdego p , świadczy to, że metoda Cloppera-Pearsona będzie najlepszym wyborem spośród testowanych metod.

Zad 2

Założmy, że 200 losowo wybranych klientów (w różnym wieku) kilku (losowo wybranych) aptek zapytano, jaki lek przeciwbólowy zwykle stosują. Zebrane dane zawarte są w tablicy 1. Na podstawie tych danych, wyznaczyć realizacje przedziałów ufności, na poziomie ufności 0.95, dla:

a)

```
conf <- binom.confint(50,200)
ls <- conf$"upper"- conf$"lower"
cbind(conf,ls)

##           method  x   n    mean    lower    upper     ls
## 1  agresti-coull 50 200 0.2500000 0.1948993 0.3145233 0.1196240
## 2    asymptotic 50 200 0.2500000 0.1899886 0.3100114 0.1200228
## 3         bayes 50 200 0.2512438 0.1923105 0.3115641 0.1192536
## 4      cloglog 50 200 0.2500000 0.1923621 0.3116476 0.1192856
## 5         exact 50 200 0.2500000 0.1916072 0.3159628 0.1243557
## 6         logit 50 200 0.2500000 0.1948697 0.3146322 0.1197625
## 7        probit 50 200 0.2500000 0.1939760 0.3136105 0.1196346
## 8      profile 50 200 0.2500000 0.1934176 0.3129498 0.1195322
## 9          lrt 50 200 0.2500000 0.1934316 0.3129489 0.1195173
## 10   prop.test 50 200 0.2500000 0.1928239 0.3169864 0.1241625
## 11      wilson 50 200 0.2500000 0.1950817 0.3143410 0.1192593
```

Najlepszy

```
cbind(conf,ls)[ls == max(ls),]

##  method  x   n mean    lower    upper     ls
## 5  exact 50 200 0.25 0.1916072 0.3159628 0.1243557
```

b)

```
conf <- binom.confint(0,200)
ls <- conf$"upper"- conf$"lower"
cbind(conf,ls)
```

##		method	x	n	mean	lower	upper	ls
## 1	agresti-coull	0	200	0.000000000	-0.003840065	0.022685391	0.026525456	
## 2	asymptotic	0	200	0.000000000	0.000000000	0.000000000	0.000000000	
## 3	bayes	0	200	0.002487562	0.000000000	0.009545787	0.009545787	
## 4	cloglog	0	200	0.000000000	0.000000000	0.018275340	0.018275340	
## 5	exact	0	200	0.000000000	0.000000000	0.018275340	0.018275340	
## 6	logit	0	200	0.000000000	0.000000000	0.018275340	0.018275340	
## 7	probit	0	200	0.000000000	0.000000000	0.018275340	0.018275340	
## 8	profile	0	200	0.000000000	0.000000000	0.016677710	0.016677710	
## 9	lrt	0	200	0.000000000	0.000000000	0.009573900	0.009573900	
## 10	prop.test	0	200	0.000000000	0.000000000	0.023490044	0.023490044	
## 11	wilson	0	200	0.000000000	0.000000000	0.018845326	0.018845326	

Najlepszy

```
cbind(conf,ls)[ls == max(ls),]
```

##		method	x	n	mean	lower	upper	ls
## 1	agresti-coull	0	200	0	-0.003840065	0.02268539	0.02652546	

c)

```
conf <- binom.confint(44,200)
ls <- conf$"upper"- conf$"lower"
cbind(conf,ls)
```

##		method	x	n	mean	lower	upper	ls
## 1	agresti-coull	44	200	0.220000	0.1679267	0.2826267	0.1147000	
## 2	asymptotic	44	200	0.220000	0.1625894	0.2774106	0.1148211	
## 3	bayes	44	200	0.221393	0.1651366	0.2792052	0.1140686	
## 4	cloglog	44	200	0.220000	0.1654772	0.2795930	0.1141158	
## 5	exact	44	200	0.220000	0.1646361	0.2838612	0.1192252	
## 6	logit	44	200	0.220000	0.1679499	0.2827004	0.1147504	
## 7	probit	44	200	0.220000	0.1670005	0.2815308	0.1145304	
## 8	profile	44	200	0.220000	0.1663740	0.2807561	0.1143821	
## 9	lrt	44	200	0.220000	0.1663832	0.2807552	0.1143720	
## 10	prop.test	44	200	0.220000	0.1659406	0.2850661	0.1191255	
## 11	wilson	44	200	0.220000	0.1681654	0.2823880	0.1142226	

Najlepszy

```
cbind(conf,ls)[ls == max(ls),]
```

##		method	x	n	mean	lower	upper	ls
## 5	exact	44	200	0.22	0.1646361	0.2838612	0.1192252	

d)

```
conf <- binom.confint(22,200)
ls <- conf$"upper"- conf$"lower"
cbind(conf,ls)
```

##	method	x	n	mean	lower	upper	ls
## 1	agresti-coull	22	200	0.1100000	0.07316852	0.1615308	0.08836232
## 2	asymptotic	22	200	0.1100000	0.06663649	0.1533635	0.08672702
## 3	bayes	22	200	0.1119403	0.07001320	0.1560624	0.08604920
## 4	cloglog	22	200	0.1100000	0.07144094	0.1578266	0.08638562
## 5	exact	22	200	0.1100000	0.07023316	0.1617962	0.09156305
## 6	logit	22	200	0.1100000	0.07353070	0.1614059	0.08787522
## 7	probit	22	200	0.1100000	0.07253867	0.1596458	0.08710711
## 8	profile	22	200	0.1100000	0.07166319	0.1582594	0.08659619
## 9	lrt	22	200	0.1100000	0.07165897	0.1582584	0.08659941
## 10	prop.test	22	200	0.1100000	0.07173658	0.1637902	0.09205366
## 11	wilson	22	200	0.1100000	0.07377244	0.1609269	0.08715447

Najlepszy

```
cbind(conf,ls)[ls == max(ls),]
```

##	method	x	n	mean	lower	upper	ls
## 10	prop.test	22	200	0.11	0.07173658	0.1637902	0.09205366